

1. Mobilita napříč kontinenty Afrika potřebuje větší potravinovou soběstačnost

17.06.2019 TRADE NEWS - Věra Vortelová

strana: 50 rubrika: Profiliga

[Odkaz na originál](#)

Klíčová slova: agentury; České; rozvojové

Zambie, Ghana, Etiopie nebo Jihoafrická republika. To jsou jen některé africké destinace, kam každý rok zamíří na studijní stáže student i Mendelovy univerzity v Brně. "Je důležité, aby budoucí odborníci v zemědělství, potravinářství, lesnictví, ekologii a navázaných oborech poznali reálné podmínky zemí, s nimiž budou spolupracovat, ať už na bilaterální bázi nebo jako pracovníci mezinárodních organizací," zdůrazňuje význam osobních zkušeností pro studenty a pedagogy, odborný asistent v Ústavu teritoriálních studií Samuel Darkwah.

GHANA ZANEDBALA ZEMĚDĚLSTVÍ

Ročně vyjíždí na praxi do zahraničí zhruba 120 studentů a stejný počet přijíždí na MENDELU. Letos v září se vydá deset z nich v doprovodu bývalého prorektora univerzity do jeho vlasti, západoafrické Ghany.

"Na místě uvidí, jak moc se ekonomické, společenské, politické a kulturní podmínky afrických zemí liší od evropských a co místní zemědělci napříč kontinentem pálí," říká výzkumník a dlouholetý pedagog. Podle jeho názoru Ghana v minulosti zanedbala rozvoj zemědělství, budování skladovacích kapacit a potravinářského průmyslu natolik, že na to v současné době doplácí drahým importem i základních potravin.

Ghana byla do roku 1957, kdy získala nezávislost, exportně orientovanou ekonomikou se silným soukromým sektorem. S nástupem socialistické vlády přikročila k vytváření velkých státních farem a rozsáhlé industrializaci zemědělství, podpořené různými formami dotací. Na začátku osmdesátých let došlo ke změně kurzu, vláda zahájila soubor strukturálních reforem, liberalizovala trh, zrušila cla na dovozy a částečnou regulaci cen.

Jak uvádí renomovaný ekonom, který se dlouhodobě zabývá problematikou rozvojového světa, ředitel Third World Network Martin Khor, liberalizační reformy sice Ghaně zajistily intenzivnější hospodářský růst, ale přínos pro zemědělství byl velmi sporný. Příliv zahraničních zemědělských produktů převálcovává místní trh. V roce 2000 vydala Světová banka zprávu nazvanou Ghana v roce 2000 a dále, v níž připustila, že její politika vůči ghanskému zemědělství byla v mnoha směrech chybná. Jenže země zůstává až do současné doby v zásobování potravinami závislá na drahých dovozech, zejména z Číny, ale i z USA a EU.

Třeba drůbežářský průmysl, slibně prosperující a příznivě ovlivňující i další odvětví, například výrobu krmiv, začal v devadesátých letech bez vládních podpor a pod tlakem rostoucích výrobních nákladů kolabovat. "Proto na MENDELU připravujeme pro ghanské partnery projekt na podporu drůbežářství a souvisejících oborů," naznačuje cestu k soběstačnosti Samuel Darkwah.

JAK ZMÍRNIT DOPADY GLOBÁLNÍHO BYZNYSU

Díky studijním stipendiím z programů EU na podporu mobility organizuje MENDELU již osm let pobyty svých studentů v nejrůznějších destinacích několika kontinentů. Aby zvýšila kompetence studentů bakalářských oborů Mezinárodní rozvojová studia a International Development Studies, uspořádala univerzita v letech 2011 až 2014 v rámci výuky praktické odborné stáže do Ghany, JAR, Chile, Peru či Thajska. Zahraničních pobytů se zúčastnilo celkem devadesát studentů.

Ve stejném období proběhl i další z projektů, a to v oblasti rozvojové spolupráce a managementu přírodních zdrojů v zemích třetího světa. Jeho cílem bylo posílit vztahy mezi univerzitou, soukromým sektorem a nevládní sférou v oborech zemědělství a lesnictví v oblasti rozvojové spolupráce a ochrany biodiverzity.

Ještě širší mezinárodní záběr měl stipendijní program Caribu. Jednalo se o program partnerství Erasmus Mundus Action 2 mezi osmi členskými státy EU včetně České republiky a dvanácti státy mimo EU (Kamerun, Demokratická republika Kongo, Etiopie, Tanzanie, Uganda, Mosambik, Gambie, Ghana, Bahamy, Surinam, Timor-Leste a Samoa). Jeho cílem bylo zvýšit efekty studentské a akademické mobility a posílit oblast výzkumu a vývoje.

Další dva projekty, Human Right to Food a Eco Fair Trade, sledují nejen odborné, ale i socioekonomické a politické dimenze problému nedostatku potravin v rozvojových zemích a dopady globálního agrobyznysu na konkrétní světové regiony a vrstvy obyvatel.

JAK ÚČINNĚ OMEZIT MIGRACI

Již několik let působí odborníci z MENDELU v rámci projektů **České rozvojové agentury** mimo jiné v Zambii, kde učí tamější rolníky, jak zajistit dostatečnou produkci potravin pro vlastní potřebu a krmiva pro dojný skot. Výuka pastevního hospodaření se orientuje zejména na menší farmáře s chovem do dvaceti kusů skotu, je praktická a probíhá na menších plochách. Proškolení zemědělci by měli být s novými poznatky schopni uživit své rodiny, a současně by se tak mohla eliminovat nebo alespoň omezit jak vnitrostátní, tak přeshraniční či mezikontinentální migrace obyvatelstva.

Zhruba tolik platících zahraničních studentů absolvovalo od roku 2005 studia na Mendelově univerzitě. Výuka probíhá v angličtině a podílí se na ní rovněž řada odborníků z různých částí světa, například ze Spojených států amerických, Německa, Rakouska, Španělska, Thajska, Ghany, Jihoafrické republiky a Nigérie. ?

Mendelova univerzita (MENDELU) sídlí v Brně a je nejstarší samostatnou vysokou školou svého odborného zaměření v České republice. Teprve vznik samostatné Československé republiky v říjnu 1918 však umožnil její založení jako národní vzdělávací instituce. Název Mendelova univerzita používá od roku 2010. Tvoří ji pět fakult a Institut celoživotního vzdělávání. Pro přípravu odborníků v oblasti hospodářství v regionálních, národních a mezinárodních souvislostech byla v roce 2008 ustavena Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, na níž probíhá výuka v angličtině.

Žaneta Vaculík Chmelinová, bankovní poradkyně pro korporátní klientelu, KB "Komerční banka je hrdým obchodním partnerem řady vysokých škol a univerzit. Velmi mě těší, že mezi významnými klienty, o které pečuji, je právě Mendelova univerzita v Brně. Komerční banka poskytuje Mendelově univerzitě výhradní finanční služby a zázemí již od roku 1990. Jde o velmi rozmanitou spolupráci. Jak jste se dočetli v článku, ne každá univerzita má tak úzké vztahy například s právě zmiňovanou Afrikou a takto cíleně v daném regionu pomáhá vzdělávat a rozvíjet místní obyvatele nejen v oblasti zemědělství. Vážím si naší spolupráce a přeji MENDELU hodně úspěšných absolventů."

Foto: Čeští studenti z MENDELU se svým odborným učitelem Ing. Samuelem Darkwahem, Ph. D. (šestý zleva), na stáži v Ghaně se svými ghanskými protějšky
Foto: archiv MENDELU

[« zpět na začátek](#)